

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8Ek/536/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123247465
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Turzová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123247465.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, proti povinnému: DoI. S., T. XX. XX. XXXX, U. H. N. XXX, XXX XX N., o vymoženie 2.919,74 Eur, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/536/2023 zo dňa 02. 03. 2023, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/536/2023 zo dňa 02. 03. 2023 zrušuje a vec vracia vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/536/2023 zo dňa 02. 03. 2023 vyššia súdna úradníčka návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 písm. a) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietla. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že v posudzovanej veci nie je možné prijať záver o aktívnej vecnej legitímácii oprávneného, keď oprávnený nedisponuje exekučným titulom, ktorý mu ním deklarovaný nárok priznáva a zároveň nejde v zmysle ustanovenia § 36 ods. 2 Exekučného poriadku o preukázaný prevod či prechod práva. Ustanovenia § 36 a § 37 Exekučného poriadku je potrebné vykladať v kontexte na to, že i exekučné konanie je súdnym konaním a vo väzbe na vzájomné vzťahy medzi základným a exekučným konaním. V tomto systematickom výklade § 36 ods. 1 Exekučného poriadku len reaguje a dopĺňa pre účely exekučného konania v súčasnosti platný § 217 ods. 1 CSP, ktorý normuje časové medze právoplatnosti súdnych rozhodnutí a § 228 ods. 1 CSP, ktorý normuje subjektívne medze právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Súd základného konania (teda aj trestného adhézneho konania), aby zaistil právnu istotu účastníkov právneho vzťahu na novej vyššej kvalitatívnej úrovni, musí o všetkých aspektoch nároku (aj o nositeľovi oprávnenia, resp. povinnosti) rozhodnúť k určitému rozhodnému okamihu. Iba tak je zabezpečená efektívna súdna ochrana ohrozených alebo porušených práv. Týmto okamihom je čas vydania rozhodnutia. K tomuto okamihu sú s právnou relevantnosťou určené i nositelia práv a povinností. Tento okamih je relevantný i pre exekučné konanie. Po tomto okamihu, resp. ak exekučný titul aj následne nadobudol právoplatnosť, nemožno úspešne uplatňovať skutočnosti, ktoré nastali pred jeho vydaním (t. j. i kto je subjekt práva, resp. povinnosti), a to ani v exekučnom konaní. Z tohto pohľadu je potrebné vykladať príslušné ustanovenia Exekučného poriadku o právnom nástupníctve v exekučnom konaní. Na základe vyššie uvedeného je zřejmé, že k prechodu práva na oprávneného podľa § 813 ods. 1 OZ od poisteného došlo dňa 20. 03. 2020, t.j. pred vydaním exekučného titulu, ktorý bol vydaný dňa 20. 09. 2020, a to plnením oprávneného poistenému. Z tohto dôvodu procesné nástupníctvo oprávneného malo byť zohľadnené v základnom konaní a nemožno túto skutočnosť vzniknutú pred vydaním exekučného titulu zohľadniť v exekučnom konaní. Vzhľadom ku skutočnosti, že oprávnenému z návrhu na vykonanie exekúcie nebol exekučným titulom priznaný nárok na náhradu škody spôsobenej povinným, vyššia súdna úradníčka pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistila rozpor návrhu na vykonanie exekúcie s § 48 ods. 2 Exekučného poriadku, a preto v súlade s ustanovením § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku návrh oprávneného zamietla.

2. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že s napadnutým uznesením nesúhlasí. Poukázal na to, že samotné trestné konanie má niekoľko fáz, pričom podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť mu túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Z uvedeného je zrejmé, že samotnému rozhodnutiu súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 09. 2020 predchádzalo množstvo procesných úkonov, pričom oprávnený v čase ich konania nemohol byť účastníkom trestného konania v pozícii poškodeného - svedka, pretože k plneniu pristúpil až na základe výsledkov konania zistených v priebehu trestného konania. Do skončenia vyšetrovania nebola ukončená likvidácia škody, ale až dňa 20. 03. 2020, a preto oprávnený si nemohol uplatniť škodu v trestnom konaní v súlade s § 46 ods. 3 Trestného poriadku. Právo na náhradu škody na oprávneného prešlo následne z klienta, ktorému bol nárok priznaný v trestnom konaní. Na podpostu svojich tvrdení poukázal na iné prípady, kedy súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie, a to sp. zn. 16Ek/265/2017, sp. zn. 9Ek/281/2018 a ďalšie.

3. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

4. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii a intervencii sa nepoužijú.

5. Podľa § 239 ods. 1 a 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

6. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

7. Podľa § 250 ods. 2 CSP, ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení, v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

8. Podľa § 36 ods. 1 Exekučného poriadku, proti inému než tomu, kto je v exekučnom titule označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v exekučnom titule označený ako oprávnený, možno navrhnúť vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu.

9. Podľa § 36 ods. 2 Exekučného poriadku, prevod alebo prechod práv alebo povinností musí byť doložený verejnou listinou alebo inou listinou, z ktorej takáto skutočnosť vyplýva; to neplatí, ak táto skutočnosť vyplýva zo zákona alebo z obchodného registra.

10. Podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.

11. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná dôvodne, a preto napadnuté uznesenie podľa § 250 ods. 2 CSP v celom rozsahu zrušil a vrátil vec vyššej súdnej úradníčke na ďalšie konanie.

12. Po oboznámení sa s obsahom podanej sťažnosti a obsahom napadnutého uznesenia musí sťažnostný súd konštatovať, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, čo následne viedlo vyššiu súdnu úradníčku k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. V

prejednávanej veci nebolo sporným, že oprávnený uplatnil k vymoženiu peňažné plnenie na podklade exekučného titulu - trestného rozkazu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3T/74/2020 zo dňa 02. 09. 2020, v časti ktorou bola poškodenému KARMEN, veľkoobchod potravín s.r.o., so sídlom Strojnícka 15, Prešov, IČO: 36 447 269, priznaná náhrada škody v sume 2.919,74 Eur. Oprávnený svoju aktívnu legitimáciu na vymáhanie nároku z exekučného titulu odvodil od skutočnosti, že podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka na neho prešlo právo poisteného na náhradu škody do výšky vyplateného poistného plnenia. Vyššia súdna úradníčka v danom prípade však konštatovala, že právo na náhradu škody v zmysle § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka na oprávneného prešlo ešte pred vydaním exekučného titulu, konkrétne dňa 20. 03. 2020, a teda táto skutočnosť mala byť v exekučnom titule zohľadnená (t.j. exekučný titul mal byť vydaný v prospech oprávneného). S týmto konštatovaním vyššej súdnej úradníčky však nemožno súhlasiť.

13. Hoci sťažnostný súd čiastočne súhlasí aj s argumentáciou oprávneného ohľadom špecifických podmienok uplatňovania náhrady škody v rámci trestného konania (ktoré mali byť tiež zohľadnené), pre posúdenie podanej sťažnosti sa zameril na posúdenie podmienok, za ktorých dochádza k legálnej cesii podľa § 813 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje prechod práva poisteného na náhradu škody voči škodcovi na poistiteľa. Tento prechod práva nastáva priamo zo zákona (legálna cesia), ak sú splnené podmienky tohto prechodu, ktorými sú: a) zodpovednosť za škodu iného, b) existencia práva na náhradu škody v okamihu poistného plnenia a c) výplata poistného plnenia z príslušného druhu poistenia. Práve moment uspokojenia nároku poisteného je rozhodujúci z toho hľadiska, či nárok na náhradu škody na poisťovateľa skutočne prešiel, pretože až týmto momentom, t.j. poskytnutím poistného plnenia, prechádza právo poisteného na náhradu škody na poistiteľa. Premietnutím uvedeného (najmä poslednej podmienky) na prejednávajúcu vec tak sťažnostný súd musí konštatovať, že právo na náhradu škody voči škodcovi (t.j. povinnému) prešlo z poisteného (t.j. poškodeného KARMEN, veľkoobchod potravín s.r.o.) na poistiteľa (t.j. oprávneného) až dňom, kedy poistiteľ poskytol poškodenému poistné plnenie, k čomu podľa pripojeného listinného dôkazu (výpisu z účtu) došlo dňa 20. 08. 2021, a teda v čase po vydaní exekučného titulu (t.j. po 02. 09. 2020). Pokiaľ oprávnený a aj vyššia súdna úradníčka uvádzali, že k prechodu práva resp. že k poskytnutiu poistného plnenia došlo dňa 20. 03. 2020, tento záver nemá oporu v predložennom exekučnom titule a ani v ďalších pripojených listinných dôkazoch, pretože dňa 20. 03. 2020 len došlo ku skutočnosti, ktorá poškodenému založila právo na náhradu škody (t.j. došlo ku škodovej udalosti). Keďže poskytnutiu poistného plnenia zo strany poisťovne predchádza proces likvidácie poistnej udalosti, sťažnostný súd má za to, že je vysoko nepravdepodobné, aby poistné plnenie bolo poškodenému poskytnuté v deň, kedy došlo k poistnej udalosti.

14. V nadväznosti na vyššie sťažnostný súd sumarizuje, že prechod práva z exekučného titulu nastal po vydaní exekučného titulu, t.j. dňa 20. 08. 2021, kedy boli splnené zákonné podmienky podľa § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím došlo k zákonnej cesii pohľadávky vyplývajúcej z exekučného titulu z poškodeného KARMEN, veľkoobchod potravín s.r.o. na oprávneného. Sťažnostný súd tak dospel k záveru, že v súlade s § 36 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku je preukázaná aktívna legitimácia oprávneného na vymáhanie pohľadávky z exekučného titulu, a teda v tejto časti sťažnostný súd nezistil rozpor návrhu na vykonanie exekúcie s Exekučným poriadkom.

15. S poukazom na vyššie uvedené súdu prvej inštancie neostávalo iné než sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššej súdnej úradníčky podľa § 250 ods. 2 CSP zrušiť a vec jej vrátiť v celom rozsahu na ďalšie konanie. Úlohou vyššej súdnej úradníčky v ďalšom priebehu konania bude opätovne preskúmať návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy za účelom zistenia zákonných predpokladov na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom ohľadom aktívnej legitimácie oprávneného na podanie návrhu na vykonanie exekúcie je pri opätovnom rozhodovaní viazaná vyššie uvedeným právnym záverom sťažnostného súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).